

Školní vzdělávací program

zpracovaný podle RVP PV

VšeVěd

Všeobecné Vědomosti

Základní škola

Dubí 1

Obsah

1 Identifikační údaje	3
2 Charakteristika školy a ŠVP	4
2.1 Charakteristika školy	4
2.1.1 Úplnost a velikost školy	4
2.1.2 Vybavení školy	4
2.1.3 Pedagogický sbor	4
2.1.4 Specifika školy, pravidelné akce.....	5
2.1.5 Dlouhodobé projekty	5
2.1.6 Mezinárodní spolupráce	5
2.1.7 Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty.....	6
2.2 Charakteristika ŠVP	7
2.2.1 Specifika předškolního vzdělávání v přípravném ročníku.....	7
2.2.2 Základní charakteristika a cíle přípravného ročníku.....	7
2.2.3 Podmínky a organizace vzdělávání.....	8
2.2.4 Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním	8
2.2.5 Formy a metody práce.....	8
3 Vzdělávací cíle	9
3.1 Klíčové kompetence	9
4 Vzdělávací obsah	12
5 Pedagogická diagnostika rozvoje a učení dítěte v přípravné třídě ZŠ	21
6 Příloha	22
6.1 Záznamový arch pro diagnostickou a pedagogickou práci s dítětem v přípravné třídě ZŠ	22

1 Identifikační údaje

Název školního vzdělávacího programu – VšeVěd č. j. 08/2012, ŠVP zpracovaný podle RVP PV

Motivační název – Všeobecné vědomosti

Údaje o škole

název školy Základní škola Dubí 1
REDIZO 600084671
IČ 46071156
adresa školy Školní náměstí 177, 417 01 Dubí 1
ředitel Mgr. Bc. Jan Holub
telefon 417 571 016
e-mail zsdubi1@seznam.cz
www www.zsdubi1.cz
fax 417 571 016

Zřizovatel

název Město Dubí
IČ 00266281
kontakt starosta - Ing. Petr Pípal
adresa Ruská 264, 417 01 Dubí 1
telefon 417 571 041
fax 417 571 399
e-mail info@mesto-dubi.cz
www www.mesto-dubi.cz

Platnost dokumentu od 1. 9. 2013

Podpis ředitele:

Razítko školy:

2 Charakteristika školy a ŠVP

2.1 Charakteristika školy

2.1.1 Úplnost a velikost školy

Plně organizovaná základní škola. Součástí školy: základní škola, školní družina, školní jídelna.

Naše základní škola má již více než stoletou historii. Původně sloužila jako škola pro německé obyvatelstvo. Ve třicátých letech minulého století zde byla založena i škola pro české děti. Nejsme přímo spádovou školou, ale vzdělávají se u nás děti nejen z Dubí 1, ale i z Dubí 2, Dubí 3 a ze Mstišova. Kapacita školy je 300 dětí, ale už po několik let ji do tohoto počtu ani zdaleka nenaplnujeme. Většinou míváme kolem 220 žáků. Kapacita školní družiny je 50 dětí a je vždy naplněna. Výuka probíhá ve čtyřech budovách, které jsou od sebe různě vzdáleny. Nejbližší sousedí s naší hlavní budovou a máme v ní umístěnu tzv. víceúčelovou učebnu. Další budova je vzdálena asi 5 minut chůze, v Tovární ulici. Jsou v ní umístěny některé třídy 1. stupně a školní družina. Nejvzdálenější budovu máme v Dubí 3, v prostorách zrušené Základní školy Dubí 3. Zde jsou od roku 2008 umístěné třídy LMP. Od počátku roku 2012 škola vlastní i školní jídelnu.

2.1.2 Vybavení školy

Všech 14 kmenových tříd je vybaveno novými stoly a lavicemi, k dispozici máme i samostatné učebny, zařízené pro výuku informatiky, cizích jazyků, výtvarné výchovy, hudební výchovy, technických činností a cvičnou školní kuchyňku. Počítačová učebna je vybavena novými počítači a internetem. Tato učebna je vybavena i interaktivní tabulí. Interaktivní tabule Aktiv Board včetně notebooků máme v učebně cizích jazyků, v budově v Tovární ulici a v budově Dubí 3. Zde mají žáci též k dispozici počítače s internetem.

Od školního roku 2012/2013 je plně v provozu i tzv. SMART učebna v budově Školní nám, která je vybavena interaktivní tabulí SMART board, vizualizérem a hlasovacím zařízením. Pro potřeby pedagogů jsou na všech školách k dispozici kopírovací stroje. Od školního roku 2011/12 využíváme nově postavenou tělocvičnu, která je součástí Městského kulturního zařízení. Vedle hlavní budovy se nám z bývalých školních dílen podařilo vybudovat zmíněnou víceúčelovou učebnu pro různé pohybové aktivity.

Budova v Dubí 3 realizuje hodiny TV v tělocvičně SŠ Perspektiva (tělocvična je nám k dispozici zdarma). Samostatné kabiny nemáme, vyučující se na všech budovách scházejí ve společných sborovnách.

Pokud se týká vybavení školy učebními pomůckami, snažíme se je, podle finančních možností, každý rok doplňovat a obnovovat. Zázemí pro osobní hygienu je pro žáky i zaměstnance na zcela vyhovující úrovni.

2.1.3 Pedagogický sbor

Počet pedagogů se pohybuje kolem 22, někteří jsou na částečný úvazek. Kvalifikovanost je na 1. stupni 99%, na 2. stupni cca 80%. Sbor je celkem stabilní, změny nastávají většinou při

zástupců za mateřskou dovolenou. Ve škole pracuje výchovná poradkyně, školní metodici primární prevence, asistenti pedagoga pro děti ze znevýhodněného sociokulturního prostředí a zdravotní asistentky. Škola má k dispozici plně kvalifikované speciální pedagogy. Většina pedagogů absolvovala počítačové školení na úrovni Z, někteří mají úroveň P. Jeden pedagog, je jmenován do komise pro hodnocení olympiády NJ na úrovni okresu. Školní družina má 2 vychovatelky.

2.1.4 Specifika školy, pravidelné akce

Každoročně nabízíme žákům několik zájmových kroužků. Po celý rok se třídy zapojují do sběru druhotného odpadu. Již několik let máme adoptovanou surikatu z ústecké zoologické zahrady. Děti pravidelně přispívají na její potřeby a jezdí ji navštěvovat. V rámci prevence proti drogovým závislostem se naši starší žáci každý rok zapojují do akcí „Dejte šanci dětem ulice“ a „Červená stužka“. Prevence a zdravého života se většinou týkají i celoškolských projektových dnů. Tradicí se staly i naše meziškolské sportovní akce – turnaje ve vybíjené a basketbale. Každoročně vyjíždějí žáci 1. stupně do „Školy v přírodě“, pro žáky 2. stupně organizujeme ozdravný pobyt u moře. Tyto akce velmi přispívají ke zdravým kolektivním vztahům.

2.1.5 Dlouhodobé projekty

Ovoce do škol - tento projekt započal v průběhu školního roku 2009/2010 na prvním stupni ZŠ a třídách LMP. V rámci tohoto projektu dostávají žáci za pomoci evropských a státních dotací ovoce či zeleninu zcela zdarma a to 1x týdně vždy ve středu. Cílem tohoto projektu je přispět ke zvýšení spotřeby ovoce a zeleniny, vytvořit stravovací návyky a zvrátit klesající spotřebu ovoce a zeleniny.

Recyklohraní je školní recyklační program pod záštitou MŠMT České republiky, jehož cílem je prohloubit znalosti žáků v oblasti třídění a recyklace odpadů a umožnit jim osobní zkušenost se zpětným odběrem baterií a použitých drobných elektro zařízení. V rámci tohoto projektu učíme naše žáky třídít odpad, sbírat starý papír a PET lahve, ale také je učíme o ekologii.

„Zachraňte strom“ je projekt zaměřený na sběr starého papíru.

2.1.6 Mezinárodní spolupráce

Naše škola se podílí samostatně na mezinárodní spolupráci. V rámci spolupráce měst Dubí a Bannewitz spolupracujeme od roku 2011 jak s GS Possendorf, tak s OS Bannewitz. Organizujeme společné sportovní aktivity, výstavy prací žáků, workshopy a společné jazykově – sportovní pobyty.

2.1.7 Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

Spolupráce se zákonnými zástupci žáků probíhá již od nástupu do 1. třídy formou klasických třídních schůzek, konzultací i osobních pohovorů. Při škole pracuje školská rada, která se schází 4 krát ročně. Tvoří ji zástupce zřizovatele, ředitel školy, zástupce pedagogů a zástupce rodičů. Každý rok máme

Den otevřených dveří. Rodiče jsou pravidelně informováni o školní práci svých dětí prostřednictvím žákovských knížek. Informace o dění ve škole si mohou přečíst na školních webových stránkách.

Pokud se vyskytnou u žáka jakékoliv učební nebo výchovné problémy, jsou rodiče zváni do školy

kde se s vyučujícím dohodnou na optimálním postupu a řešení. U závažnějších případů se schází ve škole výchovná komise. Velkým přínosem je pro spolupráci s rodiči dětí, které pocházejí z méně podnětného prostředí, přítomnost naší asistentky pedagoga, protože ona sama toto prostředí velmi dobře zná. Pravidelně spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Teplicích, která pro nás zajišťuje nejenom poradenský servis, ale i mnoho potřebných školení a seminářů. Naším partnerem je i SPC Teplice, SPC Demosthénes v Ústí nad Labem. Důležitá je pro nás i spolupráce s místním Městským kulturním zařízením

a se všemi dubskými školami – počínaje mateřskými a konče středními.

V neposlední řadě uvádíme výbornou spolupráci se zřizovatelem. Intenzivní je také spolupráce s Městskou policií Dubí, která realizuje pro naše žáky besedy na různá témata. SŠ Perspektiva se od školního roku 2009/2010 podílí na různých akcích školy (studenti asistují pedagogům a organizují činnosti pro žáky tříd LMP).

2.2 Charakteristika ŠVP

2.2.1 Specifika předškolního vzdělávání v přípravném ročníku

Předškolní vzdělávání se **maximálně přizpůsobuje vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí této věkové skupiny** a dbá, aby tato vývojová specifika byla při vzdělávání dětí v plné míře respektována.

Předškolní vzdělávání by proto mělo nabízet vhodné vzdělávací prostředí, pro dítě vstřícné, podnětné, zajímavé a obsahově bohaté, v němž se dítě může cítit jistě, bezpečně, radostně a spokojeně, a které mu zajišťuje možnost projevit se, bavit a zaměstnávat **přirozeným dětským způsobem**.

Vzdělávání má být důsledně vázáno **k individuálně různým potřebám a možnostem jednotlivých dětí**, včetně vzdělávacích potřeb **specifických**. Každému dítěti je třeba poskytnout pomoc a podporu v míře, kterou individuálně potřebuje, a v kvalitě, která mu vyhovuje. Proto je nutné, aby vzdělávací působení pedagoga vycházelo z pedagogické analýzy - z pozorování a uvědomění si individuálních potřeb a zájmů dítěte, ze znalosti jeho aktuálního rozvojového stavu i konkrétní životní a sociální situace a pravidelného sledování jeho rozvojových i vzdělávacích pokroků. Jen tak je možno zajistit, aby pedagogické aktivity probíhaly v rozsahu potřeb jednotlivých dětí, aby každé dítě bylo stimulováno, citlivě podněcováno k učení a pozitivně motivováno k vlastním vzdělávacím úsilí způsobem a v míře jemu vyhovující. Dítě tak může dosahovat vzdělávacích a rozvojových pokroků vzhledem k jeho možnostem optimálním a samo se může cítit úspěšné, svým okolím uznávané a přijímané.

2.2.2 Základní charakteristika a cíle přípravného ročníku

Přípravný ročník má umožnit dětem s různými specifickými a vývojovými problémy, ke kterým je ve zvýšené míře přihlíženo, hravou a motivující formou odstranit handicap a rozvíjet jejich osobnost. Způsob pedagogické péče je postaven na zvýšeném individuálním přístupu k jednotlivým dětem. Důraz je kladen také na dobrou spolupráci s rodinou, založenou na oboustranné důvěře a zároveň na vědomí, že vzdělání a učení je důležité pro celý další život dítěte.

V rámci programu přípravného ročníku je po celý rok zavedena odborná individuální logopedická péče.

Cílem přípravného ročníku je poskytnout dětem ze sociokulturně znevýhodněného prostředí, v jedné z rozhodujících etap v celoživotním vzdělání, základy vědomostí, dovedností a návyků potřebných pro úspěšný vstup do ZŠ.

2.2.3 Podmínky a organizace vzdělávání

Třída přípravného ročníku je umístěna v budově Základní školy Dubí - Pozorka. Dochází do ní děti s odkladem školní docházky, případně děti od pátého roku věku – v obou případech splňující kritéria sociálního znevýhodnění. Kapacita třídy činí maximálně 15 dětí. Děti mají v budově šatnu, WC, umývárnu a třídu, jež je vybavena speciálně pro děti předškolního věku. Materiální vybavení odpovídá požadavkům na práci s dětmi tohoto věku. Mají k dispozici různé materiály, hry, hračky, pomůcky k pohybovým i námětovým hrám, stavebnice apod. Pomůcky jsou dle potřeb a možností školy aktuálně doplňovány.

2.2.4 Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Žáky, kteří pocházejí ze sociálně, kulturně a jazykově odlišného prostředí, se snažíme začlenit do běžných tříd. Jsou často ohroženi sociálně patologickými jevy, proto se jim snažíme věnovat specifickou péči v takovém rozsahu, jakou potřebují. U těchto žáků se zaměříme hlavně na rozvoj českého jazyka, seznamujeme je s českým prostředím, jeho kulturními zvyklostmi a tradicemi. Snažíme se budovat také jejich identitu. Jejich vzdělávání doplňujeme informacemi o kultuře a tradicích jejich národnosti. Dlouhodobým cílem naší školy je integrace žáků z odlišného kulturního a znevýhodněného prostředí.

Podmínky vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

- pro úspěšné vzdělávání těchto žáků je nutné, abychom velice dobře znali žáka a jeho rodinné prostředí
- volíme vhodné přístupy, ve třídě i ve škole se snažíme vytvářet příznivé společenské klima
- využíváme různé výukové postupy a rozmanité učební styly žáků
- plánujeme výuku tak, aby vycházela ze zájmů, zkušeností a potřeb žáků různých etnik a sociálních prostředí
- snažíme se o pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu, spolupracujeme s odborníky v této oblasti

2.2.5 Formy a metody práce

Formy a metody práce vycházejí ze specifických požadavků dětí umístěných v této třídě. Vše je dětem předkládáno konkrétně a srozumitelně s přiměřeným slovním doprovodem. Děti jsou vhodně vyzývány a motivovány k aktivní účasti na všech činnostech hravou formou. Pokud se nechtějí zapojit, mají možnost si zvolit činnost, která jim vyhovuje a je momentálně akceptovatelná k činnostem ostatních dětí.

3 Vzdělávací cíle

3.1 Klíčové kompetence

Pro etapu předškolního vzdělávání jsou za **klíčové** považovány tyto **kompetence**:

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. kompetence komunikativní
4. kompetence sociální a personální
5. kompetence činnostní a občanské

Předpokládá se, že pro dítě předškolního věku mohou být dosažitelné **klíčové kompetence v následující úrovni**:

1) kompetence k učení

dítě ukončující přípravnou třídu:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

2) kompetence k řešení problémů

dítě ukončující přípravnou třídu:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé

možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost

- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

3) kompetence komunikativní

dítě ukončující přípravnou třídu:

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

4) kompetence sociální a personální

dítě ukončující přípravnou třídu:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla

společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

5) kompetence činnostní a občanské

dítě ukončující přípravnou třídu:

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nešimavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

4 Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je v RVP PV uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí: biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní a environmentální.

Tyto oblasti jsou nazvány:

1. **Dítě a jeho tělo**
2. **Dítě a jeho psychika**
3. **Dítě a ten druhý**
4. **Dítě a společnost**
5. **Dítě a svět**

V oblasti „**Dítě a jeho tělo**“ je záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti biologické stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je k zdravým životním návykům a postojům.

V oblasti „**Dítě a jeho psychika**“ je záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti psychologické podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

Tato oblast zahrnuje tři podoblasti Jazyk a řeč, Poznávací schopnosti a funkce, představitivost a fantazie, myšlenkové operace, Sebepojetí, city a vůle.

V oblasti „**Dítě a ten druhý**“ je záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v interpersonální oblasti podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

V oblasti „**Dítě a společnost**“ je záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti sociálně - kulturní uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.

V oblasti „Dítě a svět“ je záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v environmentální oblasti založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu – a vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

1. Dítě a jeho tělo

výstupy	učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zachovávat správné držení těla. Koordinovat pohyby těla. Sladit pohyb s rytmem a hudbou. ➤ Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu. ➤ Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci: běžné způsoby pohybu v různém prostředí. ➤ Ovládat dechové svalstvo. Sladit pohyb se zpěvem. ➤ Vnímát a rozlišovat pomocí všech smyslů. ➤ Ovládat koordinaci ruky a oka. Zvládat jemnou motoriku. ➤ Zvládnou sebeobsluhu. Uplatňovat základní hygienické a zdravotně preventivní návyky. ➤ Pojmenovat části těla. Znat funkce některých orgánů. Znat pojmy užívané ve spojení se zdravím. ➤ Rozlišovat, co prospívá zdraví. ➤ Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc. 	<p>Chůze se správným držením těla a postavením hlavy s doprovodnými pohyby paží. Sportovní chůze v přírodním terénu. Technicky správný běh. Skoky, poskoky. Lezení. Prolézání překážek. Pohotovost změny postojů a poloh. Převaly na měkké podložce v rovině. Váha – stoj jednož předklonmo. Kolébka – bez dopomoci z dřepu do sedu i dřepu. Kutálení míče. Házení lehkými předměty. Hod obouruč na koš. Chytání míče. Pohyb na sněhu. Hudebně pohybové činnosti. Hmatová cvičení, čichová, chuťová, sluchová a zraková cvičení. Zrak. Posilování svalů na ruku. Koordinace obou rukou a zraku. Skládání papíru. Lepení. Stavby ze stavebnic. Stříhání, kreslení, malování. Péče o hračky. Kultura stolování. Upevňování hygienických návyků. Sebeobsluha při oblékání. Seznamování s částmi lidského těla. Pojmenování částí lidského těla. Režim dne. Ovoce a zelenina. Správná životospráva. Dopravní výchova. Nebezpečí ohně a některých přírodních jevů. Nebezpečí hmyzu, zvířat anebo jejich užitečnost. Vliv tepla a zimy. Ochrana přírody. Mimořádné situace. Problémové situace.</p>

2. Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

výstupy	učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči. ➤ Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky ve vhodně formulovaných větách. ➤ Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony. ➤ Porozumět slyšenému slovu. ➤ Učit se nová slova a aktivně je používat. ➤ Vést rozhovor. ➤ Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky ve slovech. ➤ Naučit se z paměti krátké texty. ➤ Popsat situaci skutečnou i podle obrázku. ➤ Chápat slovní vtíp a humor. Utvořit jednoduchý rým. ➤ Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči. ➤ Projevovat zájem o knížky. Soustředěně poslouchat četbu, hudbu. ➤ Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky vhodně formulovat. ➤ Rozlišovat a znát některá písmena a číslice. 	<p>Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry. Dechová cvičení.</p> <p>Pojmenovat vše, s čím děti přicházejí do styku: tematické okruhy – v lese, na zahradě, v parku.</p> <p>Individuální rozhovory o třídě, o škole, o rodině, zážitky.</p> <p>Poslech, vyprávění, rozbor. Poznávání životní moudrosti v pohádkách.</p> <p>Vlastní zážitky, divadelní představení.</p> <p>Dokončení příběhu, pohádky (homonyma, synonyma).</p> <p>Společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinové konverzace. Téma: doprava, řemesla. Tvoření vět z daných obrázků.</p> <p>Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky. Rozlišování délky slov. Rytimizace – rozklad slov na slabiky.</p> <p>Přednes, dramatizace, zpěv.</p> <p>Jak to řekneš jinak. Zážitky z prázdnin.</p> <p>Obrazový materiál. Improvizace – slovní kontakt s loutkou.</p> <p>Hádanky. Tvoření jednoduchých rýmů.</p> <p>Vymýšlení říkanek dětmi.</p> <p>Dechové, sluchové a artikulační cvičení s motivací. Rozklad slov. Besídky pro rodiče.</p> <p>Hra na divadlo.</p> <p>Nabídka vhodných knih. Prohlížení a čtení.</p> <p>Hledat poučení v knize.</p> <p>Společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace a vyprávění. Všimnout si vztahu lidí ke zvířatům.</p> <p>Grafické napodobování symbolů, čísel, písmen apod. Písmenková stavebnice.</p>

2. Dítě a jeho psychika

Poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace, představivost

výstupy	učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vědomě využívat všech smyslů. ➤ Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost. ➤ Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno. ➤ Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí také vyjádřit. ➤ Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité. ➤ Vnímat, že je zajímavé dozvídat s nové věci, využívat zkušenosti k učení. ➤ Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně. Vymýšlet nápady. ➤ Naučit se nazpaměť krátké texty. ➤ Chápat prostorové pojmy, částečně se orientovat v čase. ➤ Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat. 	<p>V přírodě pozorování rostlin. Pozorování živočichů.</p> <p>Navozování problémových situací. Seznámit se s elementárními základy. Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů. Přímé pozorování přírodních i technických objektů i jevů při pobytu venku, výletech, vycházkách, návštěvách ZOO, výstavách. Pokusy, pozorování, zkoumání. Sníh a led. Voda a její vlastnosti. Co se dá udělat s papírem, Textilie. Kámen. Dřevo. Rostliny. Poznávání podle zvuku, hlasu. Poznej mě podle hmatu. Urči podle chuti. Poznej píseň podle melodie. Hledej stejné věci – barva, tvar, velikost, délka. Poznávání vlastností písku, ledu, vody, sněhu. Různé materiály – sklo, kov, apod.</p> <p>Osvojování poznatků. Pravolevá orientace k vlastní osobě. Pochopení pojmů – předměty se stejnými vlastnostmi, využitím.</p> <p>Různé hádanky i rýmované. Improvizovaný pohyb s hudbou. Konstruování ze stavebnic, přírodnin, hraček.</p> <p>Hudebně dramatická pásma. Návčik říkanek, básniček, pohádek. Vystoupení dětí k nejrůznějším příležitostem.</p> <p>Hledání schovaného předmětu. Co se na mně změnilo. Orientace na ploše tabule.</p> <p>Třídění předmětů podle druhu, barvy, geometrických tvarů. Přiřazování podle zvolené vlastnosti. Uspořádání – umístění předmětů podle pokynů, na základě dějové posloupnosti. Odhad – stejný počet, více, méně, delší, kratší. Porovnávání vlastním počítáním, měřením, přeměřováním.</p> <p>Stupňování – malý, menší, nejmenší.</p> <p>Porovnávání v konkrétních činnostech – zda prvek přibyl, ubyl. Základní geometrické tvary – čtverec, obdélník, kruh. Užívání kvantifikátorů – hejno, stádo, družstvo.</p>

2. Dítě a jeho psychika

Sebepojetí, city, vůle

výstupy	učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Odloučit se na nějakou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní bez jejich podpory. ➤ Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je. ➤ Rozhodovat o svých činnostech. ➤ Vyjádřit souhlas i nesouhlas. Říci NE v situacích, které to vyžadují. ➤ Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky. ➤ Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného. ➤ Vyvinout volné úsilí, soustředit se na činnost a kontrolovat ji, dokončit. ➤ Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky v důvěrném a cizím prostředí. ➤ Prožívat a dětským způsobem projevat, co cítí. ➤ Být citlivý ve vztahu k živým bytostem, přírodě, věcem. ➤ Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním. ➤ Zachytit a vyjádřit své prožitky. ➤ Zorganizovat hru 	<p>Sympatizující a přijímací prostředí, vstřícná a citlivá komunikace. Vhodnou organizací a laskavým přijetím za pomoci kolektivu, usnadnění nově přichozím dětem vstup do přípravného ročníku. Orientace v novém prostředí.</p> <p>Činnost zajišťující spokojenost, radost, veselí a pohodu. Uspokojování potřeb a přání dětí. Pověřování dětí drobnými úkoly. Náročnější hry. Pochvala a kladné hodnocení.</p> <p>Předcházení konfliktů. Upevňování hygienických návyků. Hodnocení sebe sama. Přiměřené činnosti a úkoly umožňující dítěti dosáhnout úspěchu. Volné hry a zájmové činnosti. Vyjadřování dětí vlastních zájmů, tužeb a přání.</p> <p>Činnosti nejrůznějších zaměření vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování. Předcházení konfliktů domluvou. Vytvářet zdravé sebevědomí usměrňováním. Samostatnost v jednání.</p> <p>Přiměřené činnosti a úkoly. Hodnocení, sebehodnocení. Výtvarné práce dětí, přednes básní, vyprávění pohádky, sólový zpěv. Při všech činnostech dokončit započatou práci.</p> <p>Přiměřené činnosti a úkoly umožňující dítěti dosáhnout úspěchu. Společenské hry. Pohybové hry.</p> <p>Hry vyžadující vůli, vytrvalost a sebeovládání. Dokončení započaté činnosti. Sebekontrola a sebeovládání.</p> <p>Sledování pohádek a příběhů obohacující citový život dítěte. Řízený rozhovor o zážitcích, zkušenostech – různá témata.</p> <p>Organizované činnosti různého zaměření.</p> <p>Činnosti nejrůznějších zaměření vyjadřující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení. Sólový přednes básně.</p> <p>Hry na téma rodina, přátelství. Rozhovor o zvířátku, které má dítě doma.</p> <p>Výlety do okolí. Kulturní akce. Hledání pokladu. Maškarní karneval.</p>

	Estetické a tvůrčí aktivity výtvarné, dramatické, hudební. Estetické činnosti vztahující se k prožitkům. Cvičení organizačních schopností. Opakování známých her. Hra na učitele. Určení hospodáře dne.
--	---

3. Dítě a ten druhý

výstupy	učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče. ➤ Přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem. ➤ Odmítat komunikaci, která je mu nepřijemná. ➤ Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému. ➤ Chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný. 	<p>Dostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování dítěte. Znalost jmen dětí. Sledování rozvoje dětských přátelství, výchovně jich využívat. Vytváření příležitostí k setkávání se se staršími dětmi. Posilování kolektivního citění.</p> <p>Dostatek různých příležitostí k verbální i neverbální komunikaci. Vytváření a prohlubování žádoucích citových vztahů. Upevňování kamarádských vztahů.</p> <p>Hry a situace, kde se dítě učí chválit soukromí a bezpečí své i druhých. Předem upozornit na možnost nebezpečí. Řízený rozhovor u obrázků.</p> <p>Hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti. Hodnocení chování vlastního i ostatních dětí. Omluvit se, usmířit se.</p> <p>Hry v přirozených i modelových situacích, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého. Společenské hry, společenské aktivity nejrůznějších zaměření.</p>

4. Dítě a společnost

výstupy	učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dětmi i dospělými. ➤ Pochopit, že každý má ve společnosti své místo. ➤ Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky. ➤ Adaptovat se na prostředí školy i jeho běžné poměry a spoluvytvářet v tomto prostředí pohodu. ➤ Vyjednávat s dětmi a dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení. ➤ Utvořit si představu o tom, co je dobře a co je špatně, co se smí a nesmí. ➤ Odmítat společensky nežádoucí chování. ➤ Zacházet šetrně s hračkami, věcmi denní potřeby. ➤ Vnímat umělecké a kulturní podněty. ➤ Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí výtvarných dovedností a technik. 	<p>Kulturní, resp. kultivované a sociálně pohodové prostředí. Při každodenním pobytu v připraveném ročníku vyžadovat zásady společenského chování Každodenní pozitivní vzory chování. Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty. Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty. Příležitost poznávat mravní hodnoty v jednání lidí. Uvědomovat si, že ne všichni se chovají správně. Nelhat, nebrat cizí věci, neníčit věci kolem sebe, neubližovat, neposmívat se. Příležitost podílet se na vymezení společných hodnot a jasných, smysluplných a co do počtu přiměřených pravidel soužití ve třídě. Lež, nespravedlnost, agresivita, podvod. Vytvoření vkusného, esteticky vyváženého a podnětného prostředí. Setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo ZŠp. Návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě. Seznámení s lidovou slovesností, literaturou, hudbou, kulturními tradicemi, zvyky. Estetické a tvůrčí činnosti. Výtvarné činnosti. Hudební činnosti. Dramatizace pohádek. Poslech vyprávěných a čtených pohádek. Konstruování ze stavebnic, přírodnin. Čtení obrázků. Předkládání papíru do různých tvarů.</p>

5. Dítě a svět

výstupy	učivo
<p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientovat se bezpečně v okolním prostředí, všítat si rozmanitostí, dění v nejbližším okolí. ➤ Osvojit si elementární poznatky o místě, ve kterém žije, o zemi, zeměkouli, vesmíru. ➤ Osvojit si poznatky o sobě, rodině, vývoji, životě, práci, přírodě, technických přístrojích. ➤ Vnímat, že svět má svůj řád – jak svět přírody, tak svět lidí. ➤ Mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že jak se chováme a žijeme, ovlivňuje naše vlastní zdraví i životní prostředí. ➤ Bránit se projevům násilí jiného dítěte. ➤ Chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi. ➤ Vnímat, co si druhý přeje či nepřeje, vycházet mu vstříc. ➤ Uvědomovat si, co je nebezpečné. Odhadnout některá nebezpečí a snažit se jim vyhnout. 	<p>Sledování objektů, dějů a jevů z nejbližšího okolí. Orientace v prostorách ZŠp, správné pojmenování místností, znalost jejich účelu. Upevňování znalostí žáků o cestě z domova do školy a zpět. Rozdíly mezi ZŠp a Přípravným ročníkem – návštěva. Seznámení s kulturou místa a prostředí, ve kterém žák žije. Název bydliště a naší země. Významné budovy. Zajímavost obce, města. Tradice Vánoc, Velikonoc. Tradiční akce naší školy.</p> <p>Přirozené poznávání rozmanitostí světa, přírody, kultury i techniky. Město – vesnice. Rodin, předměty denní potřeby, barvy. Pravolevá orientace. Práce dospělých a její význam. Dopravní prostředky. Česká státní vlajka. Představy o čase, chápání časového sledu. Oheň.</p> <p>Pozorování stavu životního prostředí a jeho vlivu na kvalitu života. Poznávání ekosystémů, příroda – základní podmínky růstu rostlin. Polní plodiny, rostliny v lesích, na loukách, okrasné keře. Ovoce. Zelenina. pokojové květiny – domácí a hospodářská zvířata a jejich mláďata. Ptáci – znaky, způsob života. Volně žijící zvířata v lese. Exotická zvířata – ZOO. Hmyz – užitečný, obtížný.</p> <p>Základní podmínky života: čistá voda, vzduch, prostředí okolo nás, čistý zdravý les. Kam s odpadky – třídění odpadu, úklid odpadu. Činnosti, které poškozují zdraví: Kouření, alkohol, drogy, nevhodné chování – úrazy.</p> <p>Hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých. Upozorňovat na nebezpečí – cizí lidé, voda, vítr, oheň, bouře,...</p> <p>Podpora dětských přátelství. Společná setkání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhého. Zdůvodňování pravidel kolektivního chování a jednání.</p> <p>Seznamování s možným nebezpečím – péče o své zdraví. Nebezpečí úrazu při hře, při nekázni. Živelné pohromy, Bouřka – blesky.</p>

	Neznámé předměty – třaskaviny, výbušniny, ohňostroje. Cizí zvíře – pes, had, kočka,...
--	--

5 Pedagogická diagnostika rozvoje a učení dítěte v přípravné třídě ZŠ

Vzdělávání dětí v přípravných třídách je založeno na individualizované vzdělávací práci a protože toto vzdělávání má zpravidla intervenční charakter, tak se pedagog neobejde bez diagnostických činností. Ty by měly pomoci k tomu, aby při vyrovnávání případných nedostatků v rozvoji a učení dítěte bylo plně využito jeho individuálního potenciálu, a vzdělávání dítěte v přípravné třídě tak bylo maximálně efektivní.

Diagnostické činnosti by měly být prováděny systematicky a pravidelně. Je třeba, aby u dítěte, které vstupuje do přípravné třídy, pedagog provedl vstupní diagnostiku a zjistil jeho konkrétní vzdělávací potřeby. Dále je nutné, aby průběžně sledoval, zda a jak se dítě rozvíjí, a vyhodnocoval, jaké vzdělávací pokroky dělá. Jde o průběžnou diagnostiku, podle níž pak pedagog navrhuje a realizuje potřebná pedagogická opatření. Pedagog má za povinnost vypracovat na konci školního roku zprávu o průběhu školní přípravy dítěte v daném školním roce. Provádí tedy i diagnostiku výstupní, kde hodnotí, jakých výsledků bylo dosaženo.

6 Příloha

6.1 Záznamový arch pro diagnostickou a pedagogickou práci s dítětem v přípravné třídě ZŠ

(podklad pro cílenou podporu vzdělávacích pokroků dítěte z pohledu jeho školní způsobilosti)

Jméno dítěte: _____ Datum narození: _____

Data jednotlivých záznamů: _____

Jméno učitelky: _____

Dítě navštěvovalo - nenavštěvovalo mateřskou školu

Dítě má - nemá odloženou školní docházku

Kdy a jak záznamový arch používat

Dítě, které absolvuje přípravnou třídu základní školy, by mělo být na takové úrovni svého rozvoje a učení, aby bylo způsobilé zvládat s uspokojením život ve školním prostředí, dorozumět se v českém jazyce, bez vážnějších problémů zvládat školní práci a strukturované učení. V přípravné třídě je zapotřebí zaměřit se zejména na tyto oblasti a podporovat rozvoj dovedností, jejichž osvojení dítěti školní začátky usnadní.

Záznamový arch umožňuje sledovat **deset základních dovedností**. Jsou formulovány v podobě očekávaných výstupů, k nimž by vzdělávání v přípravné třídě mělo směřovat. Nejsou to výstupy povinné, ale pouze orientační, jichž každé dítě může dosahovat v jiné kvalitě či na jiné úrovni dokonalosti, dle svých osobních dispozic a možností. **Tyto výstupy jsou však určující pro pedagogické úsilí učitelky, která by se měla snažit poskytnout každému dítěti takovou podporu a pomoc, aby dosáhlo maxima svých individuálních možností.**

Záznamový arch může sloužit ke zjištění toho, na jaké úrovni rozvoje a učení je dítě při vstupu do přípravné třídy (můžeme jeho pomocí provést **základní vstupní diagnostiku dítěte** a spolehlivěji rozpoznat jeho konkrétní vzdělávací potřeby). V průběhu školního roku pak může učitelce sloužit k **postupnému sledování vzdělávacích pokroků dítěte** a ověřování toho, zda a v jaké míře si dítě sledované dovednosti osvojuje, či nikoli. Dle zjištění pak učitelka v rámci individuálního vzdělávacího plánu upravuje vzdělávací nabídku.

Záznamový arch postačuje pro čtyři záznamy (má sloupce I. – IV.). Rubriku na **poznámky u jednotlivých dovedností** lze využít tehdy, má-li dítě v konkrétní dovednosti vážnější problémy a potřebuje-li výraznější intervenci. Tuto rubriku může učitelka využít také k upřesnění zápisu, popř. k uvedení jiných důležitých skutečností, které se zjištěním souvisejí. Prostor pro **pracovní poznámky** (na poslední straně archu) učitelka využije pro závěry z jednotlivých etap, kdy hodnotí vzdělávací pokroky dítěte. Zapisuje zde konkrétní podněty pro pedagogickou práci do další etapy a zároveň zhodnotí i konkrétní pedagogická opatření, která byla uskutečněna (zda a nakolik byla či nebyla opatření či intervence účinná). Má tak možnost

získávat **průběžně zpětnou vazbu** a podle toho pak plánovat, usměřňovat či korigovat svoje další vzdělávací kroky.

Při práci s archem zapisujeme v příslušném sloupci k jednotlivým dovednostem, na jaké úrovni je dítě zvládá.

Hodnotíme podle stupnice 1 – 4. Pokud nemáme dostatek podnětů k tomu, abychom úroveň určité dovednosti zhodnotili, zapíšeme **N** (např. u dítěte, které se dostatečně neprojevuje, dosud mluví špatně česky apod.). V další etapě se pak pokusíme skutečnost zjistit a údaj doplnit.

Stupnice pro hodnocení dítěte v jednotlivých dovednostech (způsobilostech):

1 - dosud nezvládá (má vážnější obtíže)

2 - zvládá s vynaložením maximálního úsilí

3 - přetrvávají problémy (občasné, dílčí)

4 - zvládá spolehlivě, bezpečně

N - není hodnoceno (nelze říci, neprojevuje se)

1. Praktická samostatnost (fyzický rozvoj a pohybová koordinace, sebeobsluha)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
je dostatečně fyzicky vyspělé					
jeho pohyby jsou koordinované (hází a chytá míč, udrží rovnováhu na jedné noze, běhá, skáče, v běžném prostředí se pohybuje bezpečně)					
samostatně se obléká					
je samostatné při zvládání pravidelných denních úkonů osobní hygieny					
udržuje kolem sebe pořádek (je schopné samostatně připravit či uklidit pomůcky, srovnat hračky apod.)					
dovede si samo poradit s běžnými problémy (např. uklidí po sobě papír od sušenky, nalije si nápoj, utře rozlitý čaj, zalije květiny apod.)					
dokáže se postarat o své věci					

2. Sociální informovanost (orientace v prostředí, v okolním světě i v praktickém životě)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
vzná se ve svém okolí (ví, kde bydlí, kam chodí do školy aj.)					
rozumí běžným okolnostem, dějům, jevům, situacím s nimiž se setkává (má základní poznatky o světě přírody i o životě lidí)					
ve známém prostředí se pohybuje a vystupuje samostatně					
s pomocí dospělého se dovede zorientovat v novém prostředí					
dovede vyřídit drobný vzkaz					
dokáže si vhodně říci o to, co potřebuje					
odhadne nebezpečnou situaci, neriskuje					

3. Citová samostatnost (emoční stabilita, schopnost kontrolovat a řídit své chování)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
zvládá odloučení od rodičů (po určitou část dne)					
vystupuje samostatně, má svůj názor, dokáže vyjádřit souhlas i nesouhlas					
projevuje se jako emočně stálé, bez výrazných výkyvů v náladách					
reaguje přiměřeně na drobný neúspěch					
dovede odložit přání na pozdější dobu					
dovede se přizpůsobit konkrétní činnosti či situaci					

4. Sociální samostatnost (soužití s vrstevníky, uplatnění se ve skupině vrstevníků, komunikace, spolupráce, spolupodílení se)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
uplatňuje základní společenská pravidla (umí pozdravit, požádat, poděkovat, omluvit se)					
dovede se vcítit do potřeb druhého dítěte					
dokáže vyslovit a obhajovat svůj názor					
dokáže vyjednávat a dohodnout se					
dovede se zapojit do práce ve skupině, bez projevů prosazování se či naopak nezúčastnění se					
komunikuje a spolupracuje s ostatními dětmi					
při skupinových činnostech se snaží přispět svým podílem					
pokud jsou dány pokyny, je srozuměno se jimi řídit					

5. Výslovnost, gramatická správnost řeči, slovní zásoba, úroveň komunikace

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
vyslovuje správně všechny hlásky					
mluví ve větách, dovede vyprávět příběh, popsat situaci apod.					
mluví gramaticky správně (tj. užívá správně rodu, čísla, času, tvarů slov, předložek aj.)					
rozumí většině slov a výrazů běžně užívaných v prostředí					
má bohatou slovní zásobu konkrétních pojmů					
rozumí pojmům vyjadřujícím časoprostorovou orientaci (např. nad, pod, dole, nahoře, dlouhý, krátký, malý, velký, těžký, lehký, dříve, později, včera, dnes atd.)					
užívá správně uvedených časoprostorových pojmů					
zná bezpečně pojmosloví tvarů (kruh, čtverec, trojúhelník atd.) a správně jich užívá					
dokáže správně pojmenovat barvy					
běžně komunikuje s dětmi i dospělými, je schopno dialogu, v komunikaci se je jisté (nevyskytují se pravidelná nedorozumění)					

6. Laterita ruky, koordinace ruky a oka, držení tužky

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
upřednostňuje užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje					
je zručné při zacházení s předměty, hračkami, pomůckami a nástroji (pracuje se stavebnicemi, modeluje, stříhá, kreslí apod.)					
tužku drží správně, tj. třemi prsty, s uvolněným zápěstím					
dokáže vést stopu tužky a napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary (popř. písmena)					

7. Diferencované vnímání (sluchová a zraková analýza a syntéza)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
rozlišuje podstatné znaky předmětů (rozlišuje barvy, tvary, figuru a pozadí)					
rozlišuje zvuky (slyší hlásku ve slově)					
dovede pracovat se strukturou slov (zvládá hrát slovní fotbal, odebere počáteční či konečnou hlásku ve slově, dovede vytleskat ve slově slabiky)					
dokáže najít rozdíly na dvou obrázcích či na dvou podobných slovech					
dovede složit obrázek z několika tvarů a slovo z několika slabik					
postřehne změny ve svém okolí					

8. Logické a myšlenkové operace (porovnávání, třídění, řazení, číselné představy, řešení problémů)

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
dovede porovnávat vlastnosti předmětů (velikost, tvar aj.)					
dovede třídít předměty dle daného kritéria (roztřídí korálky do skupin podle barvy, tvaru, velikosti)					
dovede seřadit předměty podle velikosti vzestupně i sestupně (např. pastelky)					
vyjmenuje číselnou řadu a spočítá počet prvků v rozsahu do pěti (deseti)					
přemýšlí, uvažuje (odpovídá na položené otázky, řeší jednoduché problémy a situace, slovní příklady, úlohy, hádanky, rébusy)					

9. Záměrná pozornost, úmyslná paměť pro učení

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
dovede soustředit pozornost na činnosti po určitou dobu (cca 10 - 15 min.), neodbíhá od nich					
soustředí se i na ty činnosti, které nejsou pro ně aktuálně zajímavé (které mu byly zadány)					
dokáže si záměrně zapamatovat, co prožilo, vidělo, slyšelo, je schopno si toto po přiměřené době vybavit a reprodukovat					

10. Pracovní chování, soustředěná pracovní (učební) činnost, záměrné učení

	I.	II.	III.	IV.	Poznámky
dokáže přijmout úkol či povinnost					
dokáže postupovat podle pokynů					
zadaným činnostem se věnuje soustředěně, neodbíhá k jiným, dokáže vyvinout úsilí k jejich dokončení					
dovede odlišit hru od systematické práce					
"nechá" se získat pro záměrné učení					
neruší v práci ostatní					

Pracovní poznámky učitelky - závěry z jednotlivých etap hodnocení

Datum záznamu	Aktuální vzdělávací potřeby dítěte a závěry pro pedagogickou práci v další etapě